

**Міністерство освіти і науки
України Державний вищий
навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет філологічний

Кафедра російської мови та літератури

“

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ»**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 014 Середня освіта

предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література
(англійська))

за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література
(англійська))»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Казаков Ігор Миколайович – завідувач кафедри російської мови та літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент;

Рецензенти:

Разживін Віктор Миколайович – доцент кафедри української мови і літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент;

Рубан Алла Анатоліївна – доцент кафедри російської мови та літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент.

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри російської мови та літератури

Протокол № 1 від 27 серпня 2021р.

Завідувач кафедри

(Підпис)

к.ф.н., доц. Казаков І. М.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження

вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

30 серпня 2021 р.,

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ»

Назва	Теорія літератури
Кількість кредитів	3 кредити
Рік підготовки, семестр	1-й рік навчання, 1 семестр
Компонент освітньої програми	Обов'язковий
Викладач	Казаков Ігор Миколайович, завідувач кафедри російської мови та літератури, кандидат філологічних наук, доцент
Контактна інформація	kazakov.i@i.ua
Консультації	Вівторок 14:30
Анотація навчальної дисципліни	<p>Навчальна дисципліна “Теорія літератури” належить до обов'язкових дисциплін підготовки фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Курс вивчається у 1-му семестрі і завершується заліком.</p> <p>Об'єкт вивчення навчальної дисципліни – художня література як мистецтво слова.</p> <p>Предмет вивчення – художньо-літературний твір; закономірності літературного процесу; найзагальніші принципи та шляхи дослідження як літературного твору, так і літературного процесу</p>
Опис навчальної дисципліни	<p>Мета навчальної дисципліни: узагальнення й закріплення набутих студентами знань з літературознавчого комплексу дисциплін; оволодіння методологічно аргументованим корпусом аспектів теорії, розуміння суті літератури як одного з видів мистецтва, а також її специфіки та функцій; формування навичок компетентного погляду на літературний процес; знання методів і прийомів структурного, цілісного та рецептивного аналізу літературних творів різних родів і жанрів, написаних у різномірних суспільно-політичних умовах</p> <p>Формуються загальні та спеціальні компетентності:</p> <p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>СК-10. Здатність оперувати фаховими категоріями, спеціальними термінами; вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії англійської (другої іноземної) мови, теорії</p>

літератури в практиці навчання в профільній середній школі.

СК-12. Здатність орієнтуватися в специфіці перебігу літературного процесу різних країн світу (від давнини до сучасності) у контексті розвитку літератури, історії, культури.

СК-14. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки; інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту; створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською (другою іноземною) мовами.

До очікуваних **результатів навчання** здобувачів входять:

ПРН-14. Уміти оперувати фаховими категоріями та науковими поняттями предметної спеціальності, використовувати знання про мову як особливу знакову систему, застосовувати методи сучасних літературознавчих досліджень у практиці навчання в профільній середній школі.

ПРН-16. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті; уміти характеризувати літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, інтерпретувати художні твори класики й сучасності.

ПРН-18. Порівнювати та аналізувати мовні та літературні факти, явища, оригінали творів (англійською, другою іноземною) й українські переклади автентичних художніх текстів; застосовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту, визначати його жанрово-стильову своєрідність; створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською (другою іноземною) мовами.

Ключові слова: літературознавство, теорія літератури, дефініція літератури, художній образ, генологія літератури, літературний текст, літературний твір, морфологія літератури, роди літератури, жанри літератури, літературний стиль, літературний процес, літературний напрям, методологія літературознавства.

Навчально-методичні матеріали

1. Безпечний І. Теорія літератури. Київ: Смолоскип, 2019. 388 с.

2. Білоус П. В. Теорія літератури. Київ:

	<p>Академвидав, 2018. 328 с.</p> <p>3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ: Либідь, 2018. 488 с.</p> <p>4. Казаков І. М. Методичні рекомендації та завдання до курсу «Теорія літератури» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська))». Слов'янськ, 2020. 27 с</p> <p>5. Марко В.П. Аналіз художнього твору. Київ: Академвидав, 2019. 278 с.</p> <p style="text-align: center;">Дистанційний курс</p> <p style="text-align: center;">http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2117</p> <p style="text-align: center;">Ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://onlyart.org.ua/dictionary-literary-terms/ 2. www.gumer.info 3. www.countries.ru/library/intercult/mkk.htm
Теми	<p>Тема 1. Теорія літератури як наука</p> <p>Тема 2. Літературний текст і літературний твір</p> <p>Тема 3. Генологія та морфологія літератури</p> <p>Тема 4. Літературний стиль. Літературний напрям.</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p>Методи навчання: словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); репродуктивний метод; проблемний виклад матеріалу, частково-пошуковий та дослідницький методи; індуктивний, дедуктивний методи; наочний метод (робота з таблицями, схемами тощо); творчий метод; практичні методи (усні і письмові тренувальні вправи); експериментальний метод.</p> <p>Методами контролю є: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів; усні та письмові відповіді на запитання здобувачів; усне опитування з певних конкретних тем курсу; підготовка здобувачами доповідей на практичні заняття; усне фронтальне опитування; письмове фронтальне опитування; тестування; оцінювання самостійної роботи; оцінювання контрольної роботи.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p><i>Види і форми роботи</i> здобувачів: відповіді на практичних заняттях, виконання тестових завдань, розробка тестових завдань, підготовка презентацій.</p>
Оцінювання	<p>Види, методи та форми контролю.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекції, практичні) (опитування на практичних заняттях, оцінювання</p>

доповідей та перевірка результатів виконання практичних завдань у межах аудиторної роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, презентації результатів виконаних завдань та досліджень) та самостійної роботи (поточний контроль) та завершується екзаменом (підсумковий контроль).

Здобувач повинен набрати мінімум 60 балів, щоб отримати оцінку. Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання заліку й отримати в результаті оцінювання 60-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин;

– допущені до складання заліку.

Пояснення мінімальної та максимальної кількості балів, що присвоюється здобувачам при засвоєнні дисципліни, окремо за поточну діяльність та за результатами підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів при оцінюванні результатів навчання студентів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у процесі лекції.

Максимальна кількість балів при оцінюванні результатів навчання студентів у процесі *практичного заняття* виставляється за такими критеріями: під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття; під час тестування – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття; у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання.

Максимальна кількість балів під час оцінювання *презентацій за визначеними темами* виставляється відповідно до критеріїв: за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації; за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на літературні джерела; за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

Унаслідок невиконання окремих критеріїв із тієї чи іншої форми контролю знань кількість балів, яка

виставляється студентові, може бути знижена.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів)

виставляється здобувачеві, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу.

Оцінка «добре» (75-89 балів)

виставляється здобувачеві, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали)

виставляється здобувачеві, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» (26-59 балів)

виставляється здобувачеві, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни.

Оцінка «неприйнятно» (0-25 балів)

виставляється здобувачеві, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

Основні вимоги, критерії оцінювання та розподіл балів із дисципліни.

Робота під час лекцій оцінюється максимально у 2 бали (8 лекцій * 2 бали = 16 балів), під час практичних занять – у 5 балів (7 пар * 5 балів = 35 балів). Самостійна робота оцінюється у 28 балів.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	4	1	0	0	10	5
T 2	4	1	10	5	10	5
T 3	4	1	5	2	10	5
T 4.	4	1	20	10	19	14
Разом	16	4	35	17	49	39

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	1	0	0	20	10
T 2	1	1	5	2	20	10
T 3	2	1	0	0	20	12
T 4.	2	1	5	2	24	20
Разом	6	4	10	4	84	52

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Всі студенти повинні відвідувати усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися строків визначених для виконання всіх видів робіт з курсу.

Здобувач має змогу відпрацювати пропущені заняття або покращити свій бал, але не пізніше дати заліку.

Дотримання **академічної доброчесності** здобувачами ДДПУ передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела

	<p>інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації.</p> <p>Виявлення ознак порушень академічної доброчесності є підставою для неприйняття викладачем роботи здобувача та вимоги виконати її відповідно до правил.</p>
Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	<p>Вивчення даної навчальної дисципліни дозволяє сформувати компетентності, необхідні для професійної діяльності в якості вчителя зарубіжної літератури в старшій профільній школі.</p>

24